

«Затверджую»

ректор Національної музичної академії
України імені П. І. Чайковського
доктор філософії, професор,
заслужений діяч мистецтв України
М. О. Тимошенко
2025 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та
практичне значення результатів дисертації
Чжан Цзицзін**

**«Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та
виконавські особливості»**

**на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 025 – «Музичне мистецтво»
з галузі знань 02 – «Культура і мистецтво»**

ВИТЯГ

з протоколу №3

**засідання кафедри історії української музики та музичної
фольклористики**

**Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського
від «01» жовтня 2025 року**

ПРИСУТНІ: члени кафедри історії української музики та
музичної фольклористики доктор мистецтвознавства, професор
М. Д. Копиця (зав.кафедри); кандидат мистецтвознавства, доцент
О. М. Давидова (*науковий керівник*); кандидат мистецтвознавства,
в.о. професора О. Г. Таранченко; доктор мистецтвознавства, доцент,
в.о. професора Т. В. Гусарчук; кандидат мистецтвознавства,
в.о. професора Л. А. Гнатюк; кандидат мистецтвознавства, в.о. доцента
Р. Є. Станкович-Спольська; кандидат мистецтвознавства, доцент
О. О. Дерев'янченко; доктор мистецтвознавства, професор
І. Б. Савчук; кандидат мистецтвознавства, доцент О. Ю. Волосатих;
кандидат мистецтвознавства Л. В. Путятницька; кандидат
мистецтвознавства, професор Є. В. Єфремов; доктор мистецтвознавства,
в.о. професора І. В. Клименко; кандидат мистецтвознавства, в.о. професора
(секретар кафедри) О. В. Путятницька (рецензент), кандидат
мистецтвознавства, доцент В. Б. Артем'єва (рецензент).

ПОРЯДОК ДЕННИЙ: Обговорення наукової доповіді аспірантки кафедри історії української музики та музичної фольклористики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського Чжан Цзицзін за результатами дисертації «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості» на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 — «Музичне мистецтво» з галузі знань 02 — «Культура і мистецтво».

Тема дисертаційної роботи «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості» перезатверджена на засіданні Вченої ради Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського від 27 березня 2025 року (протокол №10/48-А від 27.03.2025 р).

Науковий керівник — кандидат мистецтвознавства, в.о. доцента кафедри бандури Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського *Ірина Сергіївна Дружга*.

СЛУХАЛИ: наукову доповідь аспірантки кафедри історії української музики та музичної фольклористики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського Чжан Цзицзін «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості» за матеріалами дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 — «Музичне мистецтво» з галузі знань 02 — «Культура і мистецтво».

Чжан Цзицзін доповіла основні положення дисертаційної роботи: актуальність, наукову новизну, практичну цінність, використання результатів дисертації.

ВИСТУПИЛИ:

Поставили запитання:

доктор мистецтвознавства, професор, зав. кафедри *М. Д. Копиця*; кандидат мистецтвознавства, доцент, в. о. професора *О. Г. Таранченко*; доктор мистецтвознавства, доцент, в. о. професора *Т. В. Гусарчук*; кандидат мистецтвознавства, доцент *О. О. Дерев'янченко*; кандидат мистецтвознавства, доцент *О. М. Давидова*; кандидат мистецтвознавства, доцент, в. о. професора *Л. А. Гнатюк*; кандидат мистецтвознавства, доцент *Р. Є. Станкович-Спольська*.

Рецензенти:

перший рецензент — кандидат мистецтвознавства, доцент, в.о. професора кафедри історії української музики та музичної фольклористики *О. В. Путицька* (відгук позитивний);

другий рецензент — кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії української музики та музичної фольклористики *О. Ю. Волосатих* (відгук позитивний);

науковий керівник — кандидат мистецтвознавства, в.о. доцента кафедри бандури *І. С. Дружга* (виступ позитивний).

Взяли участь у обговоренні роботи: доктор мистецтвознавства, професор *М. Д. Копиця*, кандидат мистецтвознавства, доцент, в. о. професора *О. Г. Таранченко*; кандидат мистецтвознавства, доцент *О. М. Давидова*; доктор мистецтвознавства, доцент, в. о. професора *Т. В. Гусарчук*; доктор мистецтвознавства, доцент *І. В. Клименко*; кандидат мистецтвознавства, в. о. професора *Л. А. Гнатюк*; кандидат мистецтвознавства, в. о. доцента *Р. Є. Станкович-Спольська*; кандидат мистецтвознавства, доцент *О. О. Дерев'янченко*; кандидат мистецтвознавства, доцент *О. Ю. Волосатих*; кандидат мистецтвознавства, доцент, в. о. професора *Є. В. Єфремов* (виступи позитивні).

УХВАЛИЛИ: На підставі експертизи дисертаційної роботи, доповіді здобувача, запитань присутніх і відповідей здобувача, обговорення учасниками засідання основних положень дисертації та виступів наукового керівника й рецензентів прийняти такий висновок щодо дисертаційної роботи Чжан Цзицзін «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості»:

ВИСНОВОК

щодо дисертаційної роботи Чжан Цзицзін за результатами дисертації «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості»

1. Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукової діяльності академії.

Камерно-вокальне мистецтво як синтетична форма, в основі якої — взаємодія вокального вислову та інструментального супроводу, формує унікальний художній простір, у якому віддзеркалюється багатогранність культурної спадщини. Закорінена в пісенній інтонаційності та словесній образності, камерно-вокальна творчість у процесі свого історичного розвитку природно трансформувалася у складніші форми камерного музикування — зокрема у камерно-вокальний цикл. Становлення цієї жанрової форми в українській композиторській практиці протягом XX–XXI століть зумовлене не лише рецепцією європейського досвіду, а й оприявленням питомо українських стильових домінант: пісенно-інтонаційної основи, фольклорних інтенцій, емоційної експресивності, камерної ширості вислову тощо.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю комплексного осмислення камерно-вокального циклу в контексті жанрово-стильової парадигми творчості українських композиторів XX–XXI століття, а також виконавсько-

інтерпретаційного підходу, в межах якого цикл постає як цілісний художній феномен, що поєднує авторський задум і його виконавське втілення. Такий підхід дозволяє розглядати цикл як динамічний художній діалог між композиторським текстом, виконавською реалізацією та слухацькою рецепцією, що розгортається у кількох ключових вимірах.

По-перше, жанр камерно-вокального циклу в українській музиці потребує цілісного наукового осмислення на сучасному етапі. Попри наявність значного масиву досліджень, присвячених вокальній творчості М. Лисенка, Б. Лятошинського, В. Сильвестрова, Л. Дичко, Є. Станковича, І. Карабиця та інших композиторів, помітним залишається брак системного аналізу історичної генези цього жанру, його типологічних моделей та поетико-музичних стратегій.

По-друге, актуальним є вивчення камерно-вокального циклу як своєрідної інтерпретаційної платформи, що поєднує композиторський задум із виконавським втіленням. На відміну від сольного романсу, цикл передбачає триваліше розгортання художньої ідеї, що вимагає від виконавців глибокого осмислення композиційної логіки, засобів музичного втілення авторського задуму, а також усвідомлення аспектів партнерської ансамблевої взаємодії. У цьому жанрі виконавці постають як співтворці, які формують художній образ, спираючись на аналітичне прочитання партитури та чуттєво-інтуїтивне занурення в поетико-звукову тканину твору.

По-третє, вивчення камерно-вокального циклу потребує комплексного підходу. Синтетична природа цього жанру, що поєднує музику, поезію та виконавське мистецтво, зумовлює потребу в залученні методологічного апарату музикознавства, літературознавства, принципів виконавської педагогіки та теорії інтерпретації. Повноцінне розкриття художньої природи камерного циклу, його естетичних засад, драматургічної логіки та виконавської специфіки можливе саме за такого міждисциплінарного підходу.

По-четверте, камерно-вокальний цикл у творчості українських композиторів ХХ–ХХІ століть виявляє нові вектори стильової трансформації, що відображають діалог національної традиції з різними жанрово-стильовими моделями європейського художнього дискурсу — романтизмом, авангардом, неокласикою та постмодерністськими тенденціями. У межах циклу кристалізуються риси індивідуальної авторської стилістики, виразно окреслюються інтонаційний та програмно-тематичний контекст задуму. Водночас його виконавське втілення засвідчує розширення виражальних засобів, інноваційність композиційного мислення та чутливу взаємодію з поетичним текстом, що актуалізує подальше осмислення жанру в контексті сучасної виконавської культури.

Таким чином, тема дисертації є актуальною з огляду на потребу системного вивчення камерно-вокального циклу як цілісного явища української музичної культури. Її опрацювання дозволяє реконструювати історичну траєкторію становлення жанру, виявити закономірності його трансформації, окреслити виконав-

ські моделі інтерпретації, а також простежити художній діалог *композитор–виконавець* у просторі камерного мистецтва. Представлене дослідження має як теоретичну, так і практичну цінність, оскільки створює підґрунтя для оновлення виконавських стратегій, репертуарної політики та подальшого розвитку національної камерно-вокальної традиції.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота була виконана на кафедрі історії української музики та музичної фольклористики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського і відповідає змісту перспективного тематичного плану науково-дослідної роботи НМАУ ім. П. І. Чайковського на 2021–2025 роки, зокрема темі № 3 «Українська музична культура: культурологічні, соціологічні, художньо-естетичні, педагогічні та виконавські аспекти». Тема дисертації перезатверджена на засіданні Вченої ради Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського від 27 березня 2025 року (протокол №10/48-А від 27.03.2025 р).

Актуальність описаних проблем, їх теоретичне та практичне значення зумовили вибір теми дослідження, його мету та завдання.

Метою дослідження є виявлення генези камерно-вокального циклу в українській композиторській творчості та комплексне осмислення його поетико-музичної драматургії, стильових моделей та виконавських інтерпретацій, що дозволить реконструювати етапи становлення жанру, висвітлити його типологічні риси та специфіку інтерпретаційної взаємодії композитора і виконавця в сучасному камерно-вокальному мистецтві.

Для досягнення поставленої мети визначено такі **завдання дослідження**:

- охарактеризувати роль художнього діалогу як ключову інтерпретаційну ознаку композиторських та виконавсько-інтерпретаційних практик, що впливає на формування жанрово-стильової концепції камерно-вокального циклу та на специфіку його концертного втілення;

- проаналізувати культурно-історичні та мистецькі процеси, що зумовили етапність формування і розвитку українського камерно-вокального циклу як жанрового феномена;

- окреслити художню специфіку камерно-вокального циклу в українській композиторській творчості з огляду на його жанрову природу та поетичну компоненту;

- охарактеризувати композиторські пошуки в українському вокальному циклі першої половини ХХ століття як прояв дихотомії традиції та новаторства, властивої європейській камерній музичній культурі;

- визначити особливості організації камерно-вокальних циклів українських композиторів другої половини ХХ — ХХІ століття з метою виявлення їхньої стильової специфіки, жанрово-синтетичних характеристик та образно-поетичного наповнення;

– проаналізувати музичну мову та виконавський простір камерно-вокальних циклів Б. Лятошинського на прикладі «Трьох романсів на вірші старовинних китайських поетів» (1925, оп. 17);

– визначити жанрово-стильову специфіку вокальних циклів у творчості І. Карабиця, Л. Дичко та Б. Фільц у контексті експериментальних, постромантичних та неофольклорних тенденцій української музики другої половини ХХ — початку ХХІ століття;

– окреслити поняття виконавського художнього образу камерно-вокального циклу як форми художнього діалогу, що формується у взаємодії інтелектуального аналізу, технічної майстерності та емоційно-образного втілення;

– проаналізувати авторський виконавський досвід концертного втілення циклу Б. Фільц «Срібні струни» як інтерпретаційну модель, що поєднує аналітичне осмислення партитури, емоційно-образне співпереживання та артистичні засоби сценічного втілення.

Об'єкт дослідження — українська камерно-вокальна культура як феномен композиторської творчості та виконавської практики у стильових трансформаціях ХХ й ХХІ століть.

Предмет дослідження — історико-стильова генеза, музично-поетична драматургія та виконавська інтерпретація камерно-вокального циклу українських композиторів в контексті ансамблевої взаємодії вокаліста і піаніста.

Теоретичну базу дослідження склали наукові праці, присвячені багаторівневному осмисленню камерно-вокального циклу як жанрово-стильової та виконавсько-інтерпретаційної моделі, зокрема:

– праці, у яких досліджено феномен української камерно-вокальної культури ХХ — початку ХХІ століття, зокрема етапи її формування, стильові домінанти та роль камерного жанру у національній традиції (Городецька О., Литвинова О., Ніколаєва Л., Новак І., Польська І., Ржевська М., Рудницький А., Соломонова О., Фільц Б., Фрайт О., Чжан Хань та ін.);

– дослідження, в яких осмислюється художній діалог як феномен культури з проєкцією на музичний задум (Азарова Ю., Бахтин М., Галузевська О., Лотман Ю., Самойленко О., Скрипнік Л., Сосницький І., Старюченко Н., Торкут Н., Гутарук О., Філатова О., Шабат-Савка С., Jakobson R. та ін.);

– монографічні студії з історії та теорії камерно-вокального ансамблю, що окреслюють еволюцію взаємодії вокального та інструментального компонентів (Антонюк В., Баланко О., Ван Сіге, Гловацька І., Грибіненко Н., Загородній Т., Кузик В., Куш В., Ліпітюк Є., Ло Хуйсюань, Хе Їн та ін.);

– дослідження, що актуалізують питання музичної інтерпретації (Бензюк О., Вороновська О., Синьйой Ч., Головей В., Кашаюк В., Гриньо М., Жукова Н., Моклиця М., Москаленко В., Сливка Г., Шульгіна В., Хуторська А., Шикирінська О., Dreyfus L., Kristeva J. та ін.);

– аналітичні студії, присвячені музично-поетичній взаємодії, лексико-інтонаційним особливостям, аспектам програмності та музичної семантики в камерно-вокальному циклі (Баланко О., Бурбас І., Бондаренко Т., Булат Т., Вавренчук І., Варнава Р., Горелік Л., Городецька О., Загайкевич М., Жишкович М., Калин Р., Калениченко А., Ковмір Н., Виноградча Д., Лісова О., Лу Тунцзе, Лю Цін, Овчаренко-Пешкова О., Полканов А., Савчук І., Сюн Яхуан, Angerer M., Ca-ton D. M., Fritts J. T., Hermione L., Jakobson R. та ін.);

– праці про вокальний доробок знакових українських композиторів ХХ століття (М. Лисенко, Б. Лятошинський, Л. Ревуцький, Ю. Мейтус, Л. Дичко, І. Карабиць, Б. Фільц та ін.), у яких простежується особливості становлення національної моделі камерно-вокального циклу, окреслено її стильові обриси, драматургічні концепти та виконавські стратегії (Антонова-Колесник К., Анто-нюк В., Берегова О., Белікова В., Болгар В., Гармель О., Гомон Т., Грисенко Л., Дамс В., Дорожинський В., Завгородня Г., Кияновська Л., Косопуд Б., Ластовецька Л., Лю Веньшу, Прищепа О. та ін.).

Матеріал дослідження склали камерно-вокальні цикли українських композиторів ХХ — початку ХХІ століття, які репрезентують різноманітні стильові, жанрові та інтерпретаційні моделі. У центрі уваги — твори, що демонструють різні підходи до художнього діалогу з академічною традицією, національними фольклорними джерелами, а також авангардно-постмодерні композиторські практики (до аналітичного корпусу увійшли цикли М. Лисенка, С. Людкевича, Б. Лятошинського, Ю. Мейтуса, Л. Дичко, І. Карабиця, Б. Фільц та ін.).

2. Формулювання наукового завдання, нове вирішення якого отрима-но в дисертації.

Дисертацію Чжан Цзицзін «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості» присвячено вирішенню актуального наукового завдання, що полягає в необхідності комплексного осмислення камерно-вокального циклу як цілісного мистецького феномену в контексті його історичної генези, типологічної варіативності та реалізації у сучасній виконавській практиці. Особливої уваги потребує аспект діалогічної взаємодії між композитором і виконавцем, адже сприйняття циклу як синтетичного компози-торсько-виконавського тексту досі не отримало належного наукового висвітлен-ня.

3. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що:

Вперше:

– розглянуто камерно-вокальний цикл як відкриту діалогічну систему, що функціонує на всіх рівнях музичної організації — від добору поетичного тексту до сценічної реалізації;

– доповнено уявлення про жанрово-стильову еволюцію українського камерно-вокального циклу від романтичної моделі до постмодерних зразків як форм цілісного художнього мислення, відкритих до інноваційних пошуків та експерименту;

– введено до наукового обігу поняття виконавського образу циклу, що обумовлює його внутрішню художню логіку у процесі виконавського втілення авторського задуму;

– системно досліджено особливості виконавської інтерпретації камерно-вокальних циклів у творчості Б. Лятошинського, Л. Дичко, І. Карабиця, Б. Фільц.

Уточнено та введено в науковий обіг низку аналітичних понять, що конкретизують художньо-композиційну специфіку камерно-вокального циклу, зокрема:

– прихована діалогічність як внутрішня взаємодія між різними компонентами музичної мови;

– інтонаційні арки як засіб, що забезпечує цілісність вокального та інструментального вислову в межах циклу;

– драматургічна бінарність образів як принцип конфліктного розгортання та образної напруги між частинами;

– мозаїчність як варіативний спосіб компонування циклу, що допускає відкриту структуру і тематичну поліваріантність.

Набуло подальшого розвитку осмислення:

– ролі поетичного джерела в інтонаційній та образній архітектоніці циклу;

– уявлень про жанрову типологію камерно-вокальних циклів у сучасному українському мистецькому просторі;

– процесів ансамблевої взаємодії як засадничого чинника виконавської драматургії.

4. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, результатів і висновків дисертації забезпечена коректним застосуванням сучасних методів дослідження. Методологічною основою дослідження є загальнонаукові принципи історизму, системності, цілісного підходу та міждисциплінарності, що дозволяють комплексно осмислити камерно-вокальний цикл як художній феномен на стику композиторської концепції, музично-поетичної драматургії та виконавської інтерпретації. Особливу увагу приділено феномену художнього діалогу у дихотомії *композитор–виконавець*, що уможливило залучення міждисциплінарного аналітичного інструментарію як музикознавства, так і літературознавства, інтерпретології та культурології. У роботі використано такі загальнонаукові та спеціальні методи:

– історико-стильовий метод — застосовано для аналізу становлення камерно-вокального жанру, виявлення стильових особливостей на різних етапах його розвитку;

– історико-хронологічний метод — використано для послідовного аналізу еволюції камерно-вокального циклу в українській музиці від кінця XIX до початку XXI століття;

– структурно-функціональний метод — дав змогу дослідити особливості композиторського втілення композиційної організації циклу та її функціональну роль у виконавському втіленні авторського задуму;

– музикознавчий аналіз — охоплює інтонаційний, жанрово-стильовий, композиційний і драматургічний рівні, спрямовані на глибоке прочитання партитури авторського задуму;

– літературознавчий аналіз — застосовано для розгляду поетичних джерел вокальних циклів, семантики текстів, образної структури та їхнього впливу на музичну концепцію;

– метод інтерпретаційного аналізу — дозволив проаналізувати виконавські стратегії та принципи взаємодії вокаліста та піаніста у процесі формування виконавської версії камерно-вокального циклу;

– порівняльно-аналітичний метод — використано для зіставлення різних зразків камерно-вокальних циклів за стилістикою, драматургією та виконавською реалізацією;

– типологічний метод — застосовано для класифікації структурно-стильових моделей циклів і виконавських підходів до їх втілення;

– системний підхід — забезпечив інтеграцію результатів аналітичної роботи на всіх рівнях, сформувавши цілісне уявлення про камерно-вокальний цикл як жанрову і виконавську модель у національному культурному просторі.

5. Рівень теоретичної підготовки здобувача, його особистий внесок у розв'язання конкретного наукового завдання. Рівень обізнаності здобувача з результатами наукових досліджень інших учених.

Здобувач показав високий рівень теоретичної підготовки. Теоретичну основу дослідження складають:

– праці, у яких досліджено феномен української камерно-вокальної культури XX — початку XXI століття, зокрема етапи її формування, стильові домінанти та роль камерного жанру у національній традиції (Городецька О., Литвинова О., Ніколаєва Л., Новак І., Польська І., Ржевська М., Рудницький А., Соломонова О., Фільц Б., Фрайт О., Чжан Хань та ін.);

– дослідження, в яких осмислюється художній діалог як феномен культури з проєкцією на музичний задум (Азарова Ю., Бахтин М., Галузевська О., Лотман Ю., Самойленко О., Скрипнік Л., Сосницький І., Старюченко Н., Торкут Н., Гутарук О., Філатова О., Шабат-Савка С., Jakobson R. та ін.);

– монографічні студії з історії та теорії камерно-вокального ансамблю, що окреслюють еволюцію взаємодії вокального та інструментального компонентів (Антонюк В., Баланко О., Ван Сіге, Гловацька І., Грибіненко Н., Загородній Т., Кузик В., Куш В., Ліпітюк Є., Ло Хуйсюань, Хе Їн та ін.);

– дослідження, що актуалізують питання музичної інтерпретації (Бензюк О., Вороновська О., Синьйой Ч., Головей В., Кашаюк В., Гриньо М., Жукова Н., Моклиця М., Москаленко В., Сливка Г., Шульгіна В., Хуторська А., Шикирінська О., Dreyfus L., Kristeva J. та ін.);

– аналітичні студії, присвячені музично-поетичній взаємодії, лексико-інтонаційним особливостям, аспектам програмності та музичної семантики в камерно-вокальному циклі (Баланко О., Бурбас І., Бондаренко Т., Булат Т., Вавренчук І., Варнава Р., Горелік Л., Городецька О., Загайкевич М., Жишкович М., Калин Р., Калениченко А., Ковмір Н., Виноградча Д., Лісова О., Лу Тунцзе, Лю Цін, Овчаренко-Пешкова О., Полканов А., Савчук І., Сюн Яхуан, Angerer M., Caton D. M., Fritts J. T., Hermione L., Jakobson R. та ін.);

– праці про вокальний доробок знакових українських композиторів ХХ століття (М. Лисенко, Б. Лятошинський, Л. Ревуцький, Ю. Мейтус, Л. Дичко, І. Карабиць, Б. Фільц та ін.), у яких простежується особливості становлення національної моделі камерно-вокального циклу, окреслено її стилеві обриси, драматургічні концепти та виконавські стратегії (Антонова-Колесник К., Антонюк В., Берегова О., Белікова В., Болгар В., Гармель О., Гомон Т., Грисенко Л., Дамс В., Дорожинський В., Завгородня Г., Кияновська Л., Косопуд Б., Ластовецька Л., Лю Веньшу, Прищепа О. та ін.).

6. Теоретичне значення дослідження полягає в осмисленні камерно-вокального циклу як цілісної інтермедіальної форми, що об'єднує поетичну образність, музичну драматургію та виконавську інтерпретацію. Розроблені аналітичні підходи до поетико-музичної структури, інтонаційної драматургії, типології жанру та моделі художнього діалогу можуть бути використані для подальших музикознавчих студій. **Практичне значення** полягає в нерозривній єдності аналітичних висновків із виконавською практикою, що робить роботу цінною для співаків, концертмейстерів, ансамблевих виконавців, а також для викладачів вокалу й камерного ансамблю. Матеріали дослідження можуть бути застосовані у виконавсько-педагогічному процесі для формування сценічного образу, інтерпретаційної стратегії та ансамблевої взаємодії.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок здобувача в публікації.

Основні результати дослідження були опубліковані у чотирьох публікаціях наукових статей, що входять до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття науко-

вих ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (станом на 24 квітня 2024), в одній публікації тез доповіді та виступах із доповідями на наукових конференціях.

Структура наукової роботи складається зі вступу з необхідними параметрами дослідження, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатку. У Висновках підсумовано результати дослідження відповідно до завдань, актуалізованих у вступі.

Статті, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1. Чжан Цзицзін. Камерно-вокальні твори Богдани Фільц пізнього етапу: художній задум і виконавське втілення. *Сучасне мистецтво*. 2022. Вип. 18 (18). С. 285–293. <https://doi.org/10.31500/2309-8813.18.2022.269745>

Ключові слова: солоспів, романс, Богдана Фільц, камерно-вокальна творчість, пізній етап творчості, виконавський аспект.

2. Чжан Цзицзін. Художньо-виражальний простір камерно-вокальної творчості Богдани Фільц. *Художня культура. Актуальні проблеми*. 2022. Вип. 18(2). С. 131–135. [https://doi.org/10.31500/1992-5514.18\(2\).2022.269804](https://doi.org/10.31500/1992-5514.18(2).2022.269804)

Ключові слова: солоспів, романс, обробка, Богдана Фільц, камерно-вокальна творчість.

3. Чжан Цзицзін. Український камерно-вокальний цикл 1920-х: жанрово-стильові трансформації та виконавське втілення (на прикладі «Трьох романсів на вірші старовинних китайських поетів» Бориса Лятошинського). *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 90. Т. 2. С. 159–165. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/90-2-23>

Ключові слова: камерно-вокальна музика, Борис Лятошинський, вокальний цикл, орієнталізм, імпресіонізм, мелодекламація, виконавська інтерпретація.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат (перевірку наявності текстових запозичень виконано за допомогою системи [strikeplagiarism.com](https://www.strikeplagiarism.com)), рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота **Чжан Цзицзін «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості»** є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

8. Апробація матеріалів дисертації.

Участь у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях:

1. Чжан Цзицзін. Художній образ і його сценічне втілення (на прикладі вокального циклу Олександра Козаренка «П'ять романсів на слова Софії Майданської») [доповідь]. *Міжнародна наукова конференція «Сучасний мистецький*

простір як код митця: філософсько-культурологічний аспект». Організатори: Єрусалимська академія музики і танцю, Державна музична консерваторія Трієсту ім. Дж. Тартіні, Академія музики й театру Естонії, Український державний університет ім. М. Драгоманова, Національна академія мистецтв України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського НАН України, Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, Центр музичної україністики ім. Героя України М. Скорика. Київ, 5–7 травня 2025 року.

2. Чжан Цзицзін. Вокальний цикл Олександра Козаренка «П'ять романсів на слова Софії Майданської»: музично-драматургічні особливості [доповідь]. *Всеукраїнська науково-практична конференція «Музична творчість і наука сьогодні: нові вектори, стратегії змін»*. Організатори: Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, кафедра теорії музики, Українське товариство аналізу музики, Центр музики молодих. Київ, 2–3 травня 2025 року.

3. Чжан Цзицзін. Інтерпретація камерно-вокальної спадщини Олександра Козаренка: авторська ідея та її художньо-образне оформлення [доповідь]. *VI Міжнародна наукова конференція «Проблеми методології сучасного мистецтвознавства та Культурології»*. Організатори: Національна академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України, Інститут культурології НАМ України, Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, Зеленогурський університет (Польща). Київ, 13–14 листопада 2024 року.

4. Чжан Цзицзін. Вокально-інтонаційні особливості солоспівів Богдани Фільц зрілого періоду творчості [доповідь]. *VII Міжнародна науково-практична конференція «Україна. Європа. Світ. Історія та імена в культурно-мистецьких рефлексіях»*. Організатори: Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, Інститут культурології університету Марії Кюрі-Склодовської (Люблін, Польща), Литовська академія музики і театру (Вільнюс, Литва), Український вільний університет (Мюнхен, Німеччина). Київ, 2–4 листопада 2023 року.

5. Чжан Цзицзін. Символістські прояви в камерноінструментальній творчості Бориса Лятошинського 1920-х років [доповідь]. *XIII Міжнародна наукова конференція «Ювілейні та пам'ятні дати 2023 року»*. Організатори: Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, кафедра світової музики. Київ, 20–21 листопада 2023 року.

6. Чжан Цзицзін. Українська колористика в камерно-вокальній творчості Олександра Козаренка (на прикладі циклу «П'ять романсів на вірші Софії Майданської») [доповідь]. *Міжнародна наукова конференція «Україна та Європа. Культура в глобальних викликах сьогодення»*. Організатори: Національна академія мистецтв України, Національна академія наук України, Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України, Зеленогурський університет (Польща), Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ, 20–21 вересня 2023 року.

7. Чжан Цзицзін. Камерно-вокальна творчість Бориса Лятошинського 1920-х: поетика символізму [доповідь]. *IV Міжнародна наукова конференція «Проблеми методології сучасного мистецтвознавства та культурології»*. Організатори: Національна академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України, Інститут культурології НАМ України, Зеленогурський університет (Польща). Київ, 16–17 листопада 2022 року.

Практична апробація:

Практична апробація основних положень і результатів дисертаційного дослідження здійснювалася авторкою впродовж періоду навчання в аспірантурі шляхом безпосередньої виконавської діяльності, спрямованої на інтерпретацію українського камерно-вокального репертуару. У цьому контексті дослідження стало підсумком її багаторічного виконавського досвіду й переосмислення особливостей втілення жанрово-стильової специфіки циклу в процесі художнього втілення.

Особливе місце в репертуарі виконавиці посідають твори українських композиторів. У рамках концертних програм було виконано, зокрема, камерно-вокальний цикл Богдани Фільц «Срібні струни» та цикл «Пастелі» Лесі Дичко, що стали прикладом живої інтерпретаційної реалізації аналізованого в дисертації матеріалу. Таким чином, творча діяльність авторки підтвердила актуальність і прикладне значення дисертаційного дослідження, засвідчила практичну релевантність наукових результатів у сфері виконавської інтерпретації українського камерно-вокального циклу.

9. Відповідність змісту дисертації спеціальності з відповідної галузі знань, з якої вона подається до захисту.

За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значимістю дисертаційна робота Чжан Цзицзін «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості» відповідає спеціальності 025 — «Музичне мистецтво». Здобувачкою повністю виконано освітню та наукову складову освітньо-наукового рівня вищої освіти.

10. Рекомендація дисертації до захисту.

Дисертаційна робота Чжан Цзицзін «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості» відповідає вимогам, передбаченим пунктами 9, 10, 11 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167), а також наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій».

Враховуючи високий рівень виконаних досліджень, а також актуальність теми роботи, наукову новизну результатів та їх наукове і практичне значення,

розширене засідання кафедри історії української музики та музичної фольклористики рекомендує дисертацію Чжан Цзицзін «Камерно-вокальні цикли українських композиторів: генеза явища та виконавські особливості» до захисту в спеціалізованій вченій раді для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 — «Музичне мистецтво» з галузі знань 02 — «Культура і мистецтво».

Результати відкритого голосування:

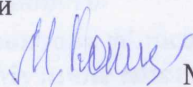
присутні 13 осіб:

«за» — 13,

«проти» — немає,

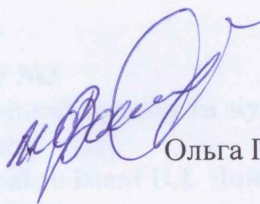
«утримались» — немає.

Завідувач кафедри історії української музики
та музичної фольклористики
доктор мистецтвознавства, професор

Маріанна КОПИЦЯ

Секретар кафедри історії української музики
та музичної фольклористики
кандидат мистецтвознавства, в. о. професора

Ольга ПУТЯТИЦЬКА